

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят третє
(П'ятниця, 20 січня 2017 року)

Година запитань до Уряду	...2
Виступ Голови Верховної Ради України Парубія А.В.	...29
Закриття п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання	...30

[Результати поіменної реєстрації](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ТРЕТЄ

*Сесійний зал Верховної Ради України
20 січня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Колеги, готові до реєстрації? Прошу провести реєстрацію.

У залі Верховної Ради зареєструвалися 330 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, у неділю ми будемо відзначати святий для всіх українців день – День соборності України. Це свято, яке на рівні з Днем незалежності скроплене потом і кров'ю багатьох поколінь українців за волю нашої держави. Дуже символічно, що 22 січня 1918 року Четвертим Універсалом Української Центральної Ради було проголошено незалежність нашої країни, а вже через рік, 22 січня 1919 року, відбулося об'єднання УНР і Західноукраїнської Народної Республіки в одну неподільну соборну державу. Сьогодні, коли російський окупант на наших землях здійснює агресію, нам важливо пам'ятати цей символічний акт єдності наших земель. Ми маємо сказати побратимам, які знаходяться на окупованій території, що зробимо все можливе, щоб вигнати російського окупанта, відновити територіальну цілісність і продемонструвати, що соборність і єдність України є для нас найвищою цінністю. Вітаю вас із Днем соборності, який будемо відзначати в неділю (*Оплески*).

Колеги, відповідно до Регламенту сьогодні «година запитань до Уряду».

Давайте привітаємо з днем народження Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана (*Оплески*). Привітаємо Першого віце-прем'єр-міністра України Степана Івановича Кубіва, представників уряду, які прибули на «годину запитань до Уряду». Вітаємо, колеги (*Оплески*).

Відповідно до Регламенту спочатку будуть виступи від уряду, потім – запитання урядовцям від народних депутатів.

Запрошую до виступу Першого віце-прем'єр-міністра – міністра економічного розвитку і торгівлі Степана Івановича Кубіва. Будь ласка, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І., *Перший віце-прем'єр-міністр – міністр економічного розвитку і торгівлі України.* Доброго дня! Христос народився! Христос хрещється! Шановні народні депутати! Шановні колеги! Шановні присутні! Непростим був для нас 2016 рік. Російська Федерація продовжила торговельну війну проти України, вигадала новий спосіб економічної агресії – обмеження транзиту українських товарів. Світові ціни на ключових товарних ринках на фоні жорсткої світової конкуренції впали, але ми вистояли.

Завдяки виваженим крокам уряду, Прем'єр-міністра України, єдності уряду, Президента і Верховної Ради у поступовому оновленні зруйнованих фінансових, виробничих зв'язків, формування нових акцентів у напрямках економічної діяльності вдалося досягти макроекономічної стабільності та відновити економічне зростання.

Ми бачимо позитивну динаміку. За підсумками дев'яти місяців 2016 року реальне зростання ВВП становило 1,3 відсотка, враховуючи зростання на 0,1 відсотка в I кварталі порівняно з попереднім, 1,4 відсотка – у II кварталі, 2 відсотки – у III кварталі 2016 року.

На відміну від попередніх років джерелами росту стали не зовнішні, а внутрішні чинники, інвестиційний та споживчий попит. Водночас вдалося практично нівелювати негативний вплив зовнішніх чинників. Суттєвим фактором покращення економічної динаміки стали і започатковані структурні зміни, запроваджені урядом, Верховною Радою, Президентом України.

Важливу роль у цих досягненнях відіграли дії уряду на чолі з Володимиром Гройсманом, спрямовані на дерегуляцію підприємницької діяльності, поліпшення бізнес-клімату, підвищення ефективності управління державними інвестиціями та державним сектором економіки.

Ми почали успішно реалізовувати Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, зокрема, в частині створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі. Ми активізували

діяльність уряду у сфері зовнішньоторговельної політики, що дало можливість більшості економічних агентів успішно пройти адаптаційний період і просуватися до нових форм функціонування економіки. Одне з головних досягнень 2016 року – підписання Угоди про зону вільної торгівлі з Канадою. Економічні реформи дали реальні результати. Україна піднялася в рейтингу легкості ведення бізнесу на 80 позицію. Ми продовжуємо полегшувати життя бізнесу, в результаті дерегуляційного дня в уряді скасовано 367 застарілих та протизаконних регуляторних актів. Ми перетворюємо контролюючі органи на сервісні. Близько 21 тисячі – 30 відсотків від загальної кількості планових перевірок, включених до плану комплексних планових перевірок на 2016 рік, проведено органами державного нагляду та контролю. Крім того, ми продовжили мораторій на позачергові перевірки до грудня 2017 року.

Із 1 серпня 2016 року відбувся повний перехід на електронні закупівлі *ProZorro*, що вже заощадило більше 10 мільярдів гривень платників податків. Підбито підсумки українського експорту за 11 місяців 2016 року. Ми вже бачимо збільшення експорту продукції агропромислового комплексу та харчової промисловості на 537,4 мільйона доларів або на 4,1 відсотка, легкової промисловості – на 57,7 мільйона доларів або 7,1 відсотка, різних промислових товарів – на 16,3 мільйона доларів або на 1,7 відсотка. Уряд послідовно та наполегливо впроваджує реформи, що поліпшують життя пересічних громадян.

Ми знаємо, що люди відчують результати нашої роботи. Нам вдалося відновити довіру громадян до української економіки. Констатуємо зниження рівня тіньової економіки на п'ять пунктів, що є найбільшим за роки спостережень.

Уперше з 2012 року почали зростати обсяги виробництва машинобудування, в умовах значної втрати ринків збуту, зокрема на території Російської Федерації. Відбувається часткова їх диверсифікація. Зокрема, обсяги експорту вантажних вагонів за 11 місяців 2016 року зросли в 1,3 разу з найбільшими поставками до Туркменістану. Змінюються напрями виробництва підвидів машинобудівної продукції. Найвищі темпи зростання спостерігаються у виробництві інструментів та обладнання для вимірювання, дослідження та навігації.

2016 рік став роком, коли промисловість та промислова політика знову з'явилися серед пріоритетів уряду, адже потенціал української

промисловості надзвичайний. У Європі нормальним показником ВВП вважається 20 відсотків. В Україні протягом 25 років цей показник становив 44 відсотки. Є всі передумови для відновлення індустріальної величі країни, яка забезпечить робочі місця, гідну оплату праці, виробництво товарів з високою доданою вартістю, що користуватимуться попитом у Європі та світі. Але для цього треба об'єднати зусилля і сконцентрувати їх на найефективніших напрямках розвитку.

Для впровадження стратегії відродження промисловості у 2016 році було створено Національний комітет промислового розвитку, який об'єднав провідних українських науковців та промисловців під головуванням Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана. У 2017 році розробляється стратегія промислового зростання, реалізація якої дасть можливість об'єднати зусилля промисловості, науки та влади і спрямувати їх на відновлення великих промислових підприємств, розвиток та посилення існуючих, вдосконалення виробництва вітчизняних товарів. Це дасть можливість відійти від сировинно орієнтованого виробництва та збільшити виробництво товарів з високою доданою вартістю у транспортному, сільськогосподарському, аерокосмічному, енергетичному машинобудуванні, переробній промисловості, виробництві озброєння, військової та спеціальної техніки; сприятиме створенню більш технологічних виробництв, поліпшенню умов роботи завдяки впровадженню сучасних технологій, створенню нових робочих місць із гідним рівнем оплати праці в різних регіонах України. Українська продукція стане конкурентоспроможною на світових ринках. Україна буде інвестиційно привабливою для інвесторів, а існуючі виробництва стануть ефективнішими за рахунок підвищення рівня енергоефективності та ресурсозбереження.

У 2016 році розширилися всі без винятку види економічної діяльності реального сектору економіки. Зокрема, за 11 місяців промислове виробництво збільшилося на 2,1 відсотка, сільськогосподарське виробництво – на 6,1 відсотка, будівництво – на 14,1 відсотка, торгівля – на 4,3 відсотка, транспорт – на 2,2 відсотка. За таких умов, а також під впливом змін податкового законодавства, спрямованих на вдосконалення адміністрування платежів, створення більш рівних та справедливих умов оподаткування, а також підвищення наповнюваності бюджету, надходження до Державного бюджету за 2016 рік проти 2015 року збільшилися на 15,2 відсотка – до 616,2 мільярда гривень.

Річний розпис доходів Державного бюджету зі змінами було перевищено на 1,2 відсотка або на 7,1 мільярда гривень. Уперше за останні два роки зросла реальна заробітна плата на 8,8 відсотка. Водночас номінальна середньомісячна заробітна плата штатних працівників у січні-листопаді 2016 року підвищилася на 23,8 відсотка. На сьогодні вона становить 5 тисяч 70 гривень.

Прогноз на 2017 рік досить оптимістичний. Ми змінюємо модель розвитку економіки. Якщо попередня модель базувалася на розширенні споживчого попиту, який задовольнявся переважно імпортом через відставання вітчизняного виробництва, то наразі за умов стійкого економічного зростання, формування на інвестиційно-інноваційній основі головними чинниками розвитку України стануть експорт та інвестиційний попит. Це позиція міністрів, уряду та Прем'єр-міністра України.

Активне розширення інвестиційної діяльності, з одного боку, покликане змінити якість виробництва, а з іншого – вимагає збільшення довіри всіх суб'єктів ринку. Покращення умов ведення бізнесу, вдосконалення конкуренції, приватизація в умовах збереження макроекономічної стабільності стимулюють збільшення як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій. Водночас реалізація інвестиційних проектів з переоснащення більшості основних фондів підвищить якісний рівень вітчизняного виробництва та сприятиме наближенню його параметрів до рівня країн з розвиненими економіками. Наслідком стане розширення та відкриття нових ринків збуту для українських експортерів. Це, зокрема, країни Азії та Африки. Поглиблення співпраці з Європейським Союзом також сприятиме збільшенню обсягу експорту, а відповідно – і українського виробництва.

Економічне зростання стане підґрунтям для поступового поліпшення рівня життя населення, підвищення оплати праці, зокрема, завдяки єдності, співпраці уряду з парламентом, спрямованих на підвищення соціальних стандартів, розвиток підприємницької ініціативи, удосконалення механізму регулювання трудової еміграції та самоадаптації.

За таким сценарієм ми прогнозуємо зростання ВВП на рівні 3 відсотків.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Степане Івановичу, за доповідь.

Запрошую до виступу віце-прем'єр-міністра – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадія Григоровича Зубка. Пане Геннадію, будь ласка, 15 хвилин.

ЗУБКО Г.Г., *віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.* Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні колеги урядовці! Я хочу почати свою доповідь із дуже простого питання. Автономна Республіка Крим – один із найважливіших регіонів України. Питання децентралізації, передачі повноважень, місцеве самоврядування у зв'язку з анексією не охоплює таку величезну територію і тих українців, які там проживають. Тому я хочу з цієї трибуни підтримати кожного українця, який нині знаходиться на території Автономної Республіки Крим, вірить у свою державу, яка бореться за повернення Криму до складу України.

На жаль, реформа місцевого самоврядування не може бути здійснена на території Криму або на окупованих територіях Донецької та Луганської областей. Нам дуже важливо, щоб реформа була спрямована на зміну системи управління, декомунізацію, а не лише на зміну назв чи зняття символів тоталітаризму, що відбувається в Україні.

Насамперед хочу повідомити народним депутатам, як відбувалася реформа у 2016 році, і на якому етапі ми перебуваємо на сьогодні. Взяли на себе відповідальність 366 об'єднаних територіальних громад, які мають прямі бюджетні відносини, беруть на себе повноваження, впроваджують зміни в управлінні, інфраструктурі, в якості послуг у сфері освіти, охорони здоров'я, а також адміністративних послуг. Саме ці 366 об'єднаних територіальних громад стали символом змін в Україні. Завдяки їм ми побачили результати впровадження у 2015-2016 роках більше 3 тисяч проектів. Було здійснено ремонт місцевих доріг та вулиць, утеплення дитячих садків, шкіл, модернізацію, перехід на альтернативні джерела енергії, надання адміністративних послуг нової якості. А найголовніше – в об'єднаних територіальних громадах розпочато реформування галузі освіти, охорони здоров'я.

Скажу відверто, що мені незрозуміло, чому органи місцевого самоврядування, які не погоджуються на об'єднання, практично крадуть гроші у своїх громад. Наведу цифри. На сьогодні об'єднані територіальні громади мають бюджети в сім разів більші, ніж до об'єднання. Це ті кошти, які залишаються в громадах, які можуть бути використані безпосередньо громадами на інфраструктуру, освіту, охорону здоров'я. Протягом двох років громади, які не розпочали цього процесу, практично крадуть кошти у своїх дітей, у свого майбутнього. Найголовніше – вони не отримують тієї державної підтримки, яку мають об'єднані місцеві громади.

Я хочу, щоб ви подивилися цей слайд. Можна повернутися до попереднього слайду?

(Демонстрація слайду).

Це державна допомога громадам на розбудову інфраструктури. Ви бачите, що саме в 2016 році було спрямовано 1, 3, 2,9 і 2 мільярди гривень безпосередньо на місцеве самоврядування. Додатково місцеві бюджети отримали ще 43,7 мільярда гривень. Практично на 2017 рік закладено 9 мільярдів на підтримку місцевого самоврядування.

Звертаюся до українців, які ще не дотиснули своїх місцевих чиновників до об'єднання: скористайтеся такою державною підтримкою. Це ті кошти, завдяки яким, справді, буде створено нову систему управління і нову якість життя безпосередньо на місцях.

Покажіть наступний слайд. Хочу також показати, що 1383 проекти було реалізовано лише в тих 159 громадах, які були об'єднані у 2015 році.

Під час наради в Одесі вийшов голова з Херсонської області та розповів, що протягом 25 років, практично з часу ліквідації колгоспу, у населених пунктах не було освітлення. За два роки після об'єднання відновлено інфраструктуру доріг, освітлення. Відчуваються зміни, які люди сприймають саме через реалізацію проектів.

Наступне питання. Що ми починали впроваджувати у 2016 році та будемо впроваджувати й надалі. Це реформа галузі освіти, презентована Лілією Гриневич з точки зору створення нової української школи. Вона розпочалася вже в 19 об'єднаних територіальних громадах шляхом реформування базових шкіл у 12 областях. Безпосередньо 62 мільйони гривень було спрямовано на інфраструктуру шкіл в об'єднаних територіальних громадах. Вважаю, що цього року ми повинні

діяти скоординовано: там, де є опорна школа, мають будуватися місцеві дороги, курсувати шкільні автобуси. Діти мають отримувати якісну освіту, що дозволить їм конкурувати зі своїми підлітками не лише з обласного центру, а й із Києва чи сусідньої європейської країни.

Далі. Адміністративні послуги. На сьогодні це обличчя влади, це саме те, чого чекають на місцях – просту, швидку, доступну послугу, яку зможе надати не лише центр адміністративних послуг, а й староста в межах своєї компетенції безпосередньо у населеному пункті. Дуже важливе питання – яким чином ми зможемо вдосконалити надання цієї послуги. Ви знаєте, що минулого тижня Міністерство юстиції передало реєстрацію шлюбу на місця. Це також крок до децентралізації, на який усі чекають. Це ті функції, які може виконувати місцеве самоврядування, безпосередньо наближаючи послугу до людини. Нам дуже важливо, щоб саме в сільській місцевості адміністративний центр надавав не лише адміністративні, а й соціальні послуги.

Дорожня інфраструктура – це найважливіше питання. Я хочу подякувати народним депутатам за прийняття дуже серйозного рішення щодо створення Дорожнього фонду, який запрацює з 2018 року. Ми чітко розуміємо: для того, щоб ефективно управляти дорожньою інфраструктурою, розвивати, ремонтувати, нам треба передавати на місця гроші, інструменти та відповідальність.

Я вважаю, що децентралізація системи управління дорожньою інфраструктурою – складова успіху розвитку територіальних громад. Наведу цифри. На сьогодні 49 тисяч кілометрів – це магістральні державні дороги, а 120 тисяч кілометрів – місцева інфраструктура, яку ми повинні відновити.

Хочу звернутися до всіх присутніх у залі народних депутатів, які хвилюються за свої округи, за українців, які проживають у громадах. Вивчіть дуже важливе питання, що стосується фінансування соціально-економічного розвитку, Фонду регіонального розвитку, субвенцій об'єднаним територіальним громадам.

Давайте починати відновлювати інфраструктуру. Центральна дорога вздовж населеного пункту коштує 400 тисяч гривень. Достатньо її відремонтувати, освітити, щоб це побачила кожна громада, яка проживає в такому ж населеному пункті. Витративши ці кошти, матимемо можливість надати якісні послуги ургентної медицини, освіти.

Упевнений, що дорожня інфраструктура цього року буде найактуальнішою – на дорожню галузь передбачено 30 мільярдів гривень. Я вважаю, що велика частина коштів має бути спрямована на місцеві дороги.

Наступне питання – планування територій, що стає одним із основних чинників розвитку територій. Якщо ми кажемо, що треба терміново приймати закон про передачу повноважень щодо розпорядження земельними ресурсами, що боргом залишився із 2016 року, то водночас треба прийняти закон про планування територій. Чому? Тому що віддаючи ресурс, ми маємо дати інструмент планування території, залучення інвестицій, щоб показати, яким чином розвиватиметься громада.

Наступне питання – управління земельними ресурсами. На сьогодні це, мабуть, один із найважливіших інструментів після збору податків для наповнення бюджету, залучення інвестицій. Це питання треба терміново вирішувати – прийняти закон і дати можливість кожній громаді не лише планувати, а й приймати рішення щодо створення інфраструктурних проектів.

Наведу приклад реалізації комплексного підходу до розвитку інфраструктури громади у 2016 році. У Дніпропетровській області 16 об'єднаних територіальних громад. Скоординовано кілька напрямів використання коштів місцевих і державного бюджетів. Якщо подивитися, як були спрямовані субвенції на соціальну інфраструктуру, то побачимо, що 102 мільйони гривень було направлено на розвиток інфраструктури, 225 мільйонів – на освіту, охорону здоров'я, 630 мільйонів (увага!) з обласного і місцевого бюджетів плюс 11,3 мільйона – у Фонд регіонального розвитку. Практично 1 мільярд гривень отримано з різних бюджетів на посилення інфраструктури.

Це концентрація ресурсу в точках зростання, які має на сьогодні Україна. Звідси починається ріст економіки, малого і середнього бізнесу, збільшуються надходження до місцевого і державного бюджетів. Я думаю, що наступного року ми акцентуємо увагу як місцевої влади, так і центральних органів виконавчої влади на концентрації проектів та ресурсів саме в точках зростання, де є відповідальні, активні люди, і найголовніше – лідери змін в Україні.

Наведу ще один приклад. Солонянська об'єднана територіальна громада зробила прості кроки, на які не потрібно дуже багато коштів.

Це планування витрат на п'ять років. Прийнявши свою стратегію розвитку, громада побачить державну підтримку, збільшення місцевого бюджету в сім разів і зможе планувати свої витрати на соціальну інфраструктуру, культуру, спорт, центри надання адміністративних послуг, створення або вдосконалення ФАПів.

Я вважаю це прикладом планування розвитку місцевого самоврядування і безпосередньо інфраструктури об'єднаних територіальних громад не лише на короткострокову, а й на середньострокову перспективу.

Я ще не сказав про галузь охорони здоров'я. Цей рік дуже важливий для поліпшення якості надання медичних послуг. Ви знаєте, що вже почалося формування госпітальних округів. Я спілкувався з цього приводу з мажоритарниками. Це саме та основна послуга, за якою звертається людина, що практично впливає не лише на якість, а й на життя кожного українця. Нам дуже важливо чітко розуміти, що реформа має наблизити послугу до людини, поліпшити її якість, спрямувати кошти безпосередньо на лікування людини, лікаря, до якого вона звертається.

Акцентую увагу на тому, що уряд прийняв безпрецедентне рішення: направити 40 відсотків від фінансування медицини на первинний рівень. Це означає, що країна прийняла рішення фінансувати діагностику для запобігання захворюванням, а не просто лікування чи оперативне втручання. Цього року ми маємо показати, яким чином людина, яка звернулася до первинної ланки, може бути вчасно направлена до вторинної ланки для запобігання найбільшій загрозі життю українців на сьогодні – серцево-судинним захворюванням. Думаю, що разом з народними депутатами ми зможемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Геннадій просить 3 хвилини. Думаю, ніхто не заперечуватиме, це важлива інформація про місцеве самоврядування. Будь ласка, пане Геннадію, 3 хвилини.

ЗУБКО Г.Г. Я хочу, щоб ми активно допомагали впровадженню тих реформ, про які я сказав: галузі освіти, охорони здоров'я, надання адміністративних послуг, дорожньої інфраструктури, планування територій і передачі повноважень розпоряджатися земельними ресурсами на місця.

Звертаюся з цієї трибуни до шановних колег і прошу підтримати пакет законопроектів, на розгляд яких у другому читанні ми очікуємо на наступному пленарному тижні. Прийняття їх створить можливість для добровільного приєднання громад до вже існуючих. Це простий крок до посилення їх спроможності і, найголовніше, можливості формування додаткової інфраструктури. Це законопроекти [№4772](#) і [№4773](#). Ще один законопроект [№5520](#), щодо якого виникало дуже багато запитань. Він дуже потрібен для об'єднання громад, які вже прийняли таке рішення, але розташовані в суміжних районах та згідно із законодавством не мають такої можливості.

Я вважаю, що це також одне із питань декомунізації. Чому? Тому що створить можливість для відновлення історичної пам'яті громад. За радянської України райони ділилися в Києві чиновником, який олівцем розділяв сильні громади, щоб мати на них більший вплив. Треба дати можливість таким громадам відновити історичну пам'ять і об'єднатися.

Наступні законопроекти [№4742](#), [№4110](#) стосуються повноважень старости – людини, яка бере на себе відповідальність перед громадою і повинна мати можливість для виконання своїх обов'язків.

Ще один вкрай важливий законопроект [№2489](#) стосується служби в органах місцевого самоврядування. Минулого року ми розпочали реформування державної служби, практично з 1 травня 2016 року вступив у дію закон. На сьогодні є можливість конкурсного відбору, відбору за компетенцією, виплатою заробітної плати. Ми вважаємо, що це має впроваджуватися у місцеве самоврядування. Дія такого закону посилить кадрами органи місцевого самоврядування.

Я вважаю, що прийнявши такі закони, ми будемо говорити вже про галузеві закони, які безпосередньо впливатимуть на життя громад, поліпшать якість послуг, наблизять їх до людини, дадуть можливість побачити безпосередньо на місцях обличчя влади, яка має бути близькою, відповідальною і цілковито підтримуватися місцевими громадами.

Шановні народні депутати! Ще раз вітаю вас із Днем Автономної Республіки Крим. Ми не забуваємо про регіон, який на сьогодні, на жаль, залишився без тих реформ, що проводяться в Україні. Підтримаймо кожного українця, який виборює єдність і незалежність України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Геннадію Григоровичу.

Шановні колеги, зараз будуть запитання до уряду. Нагадую: запитання не від фракцій і груп, а від народних депутатів шляхом запису. Кожен, хто має бажання поставити запитання представникам уряду, прошу підготуватися до запису.

Шановні колеги, готові? Прошу записатися на запитання до уряду. Додатково слово надаватися нікому не буде. Триває запис (*Шуму залі*).

Нечаєв Олександр Ігоревич передає слово Ігорю Шурмі.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Я звертаюся до очільників Кабінету Міністрів. «Опозиційний блок» щиро вдячний вам за те, що ви на дев'ятому місяці нарешті розпочали обговорення кандидатури на посаду міністра охорони здоров'я. Сподіваюся, після обговорення цієї кандидатури, ви проголосуєте. Є велике прохання опублікувати в «Урядовому кур'єрі» списки членів Кабінету Міністрів, які підтримують цю кандидатуру.

Питання номер один: скажіть, будь ласка, коли ви внесете на розгляд Верховної Ради кандидатуру на посаду Міністра охорони здоров'я?

Питання номер два: хто понесе персональну відповідальність за зірвані тендери і міжнародні закупівлі у 2016 році? Не закуплено жодного препарату, який обов'язково треба було закупити. Хто понесе відповідальність за смерть людей через нестачу медикаментів і розхідних матеріалів? Прошу відповісти.

Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Відповідайте, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Шурма! Уряд має чітку програму дій. Ми мусимо розуміти, що реформування Міністерства охорони здоров'я не як організації, а як системи якості здоров'я людини, тягне за собою зміни, які не всім подобаються. Це перше.

Друге. Стосовно кандидатури, яку ви назвали. Уляна Супрун виконує обов'язки міністра охорони здоров'я, працює із громадськістю, вона відкрита до дискусії, до визнання сильних і слабких сторін, готова до реформування. Це чесна людина.

Третє (*Шуму залі*). Пане Шурма, щодо відкритості проведення тендерів. Найкращий тендер той, що проведений прозоро, відкрито і публічно. Це те, за що боремося і не можемо досягти впродовж 25 років (*Шум у залі*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви завершили?

Слово для запитання надається Чумаку Віктору Васильовичу.

ЧУМАК В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).
Прошу передати слово народному депутату Солов'ю.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Виборчий округ №89, Гуцульщина і Покуття. У мене запитання до виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я пані Уляни Супрун. Я представляю гірський округ – найвисокогірніший в Україні. Я направив понад 10 звернень, було проведено п'ять спільних нарад за участю представників облдержадміністрацій, підготовлено і направлено відповідне звернення до Міністерства охорони здоров'я з проханням створити на Івано-Франківщині єдиний високогірний госпітальний округ із центром у місті Косові. Проте, за моєю інформацією, Міністерство охорони здоров'я вносить якісь корективи до плану, який подала обласна державна адміністрація.

Шановна пані міністре, прошу дуже зважено підійти до цього питання, врахувати специфіку гірських населених пунктів та зберегти високогірний госпітальний округ з центром у місті Косові.

Дякую.

КУБІВ С.І. Я прошу віце-прем'єр-міністра пана Розенка прокоментувати. Даю доручення взяти дане питання на контроль.

Дякую.

РОЗЕНКО П.В., *віце-прем'єр-міністр України.* Шановний пане Юрію! Насправді реформи, зокрема, в системі охорони здоров'я, мають лише одну мету: зробити медичні послуги більш якісними і доступними для кожної людини, не скоротити, обрізати чи закрити, а наблизити послуги до кожної людини.

Безумовно, високогірні райони Івано-Франківщини мають свою специфіку. Без участі громадськості, голів обласних адміністрацій жодних кроків, що не узгоджуються з місцевою специфікою, переконаний, зроблено не буде. Тому всі пропозиції буде враховано. Сподіваюся, що ми знайдемо оптимальний варіант проведення реформ для досягнення мети. Реформи здійснюються не заради реформ, щоб поставити галочку і оголосити себе великими реформаторами країни. Уряд проводить реформи для людини. Відчуття того, що життя в країні змінюється на краще, саме й має стати результатом проведення цих реформ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу лише наголосити, що високогірні райони мають свою специфіку і на Івано-Франківщині, і на Львівщині, і в Чернівецькій області, і на Закарпатті. Нещодавно ми провели нараду з головами районних рад, підготували спільні пропозиції для розробки програми допомоги цим регіонам, враховуючи специфіку гірських районів. Я думаю, це спільне завдання і парламенту, і уряду. Можливо, ми створимо робочу групу із парламентаріїв, а ви порадите, хто буде від уряду. Треба розробити план допомоги регіону в галузі туризму, рекреації, у розвитку тваринництва, інфраструктури, залученні інвестицій, особливо після конференції «Європа Карпат». Ці регіони неймовірно інвестиційно привабливі за рахунок туризму. Нам треба зробити так, як це було в Альпах. Ми спільно із сусідами розробимо програму, створимо інфраструктуру, щоб ці регіони перетворилися із дотаційних на такі, що наповнюватимуть бюджет, а наші громадяни жили гідно, мали роботу.

Будь ласка, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І. Я хочу подякувати народному депутату пану Юрію Солов'ю. Це дуже важливе питання.

Запропоноване Головою Верховної Ради і те, про що сказав віцепрем'єр Розенко, може свідчити про принципову згоду уряду та представників фракцій розробити на базі комітету реальний план дій для розв'язання даної проблеми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Під час виступу було названо прізвище народного депутата Шурми. Слово для репліки, 1 хвилина. Підготуватися Подоляк. Увімкніть мікрофон Шурми.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Я звертаюся до пана Степана Кубіва. Ніхто не ставить поза сумнівів чесність і порядність як людини кандидата на посаду міністра Супрун. Якщо ви її підтримуєте, питань немає – внесіть кандидатуру в зал, нехай депутати проголосують, підтримають або висловлять зауваження. Але внесіть у зал! Немає у світі уряду, який би дев'ять місяців працював без очільника Міністерства охорони здоров'я. Це перше.

Друге. Я вас дуже прошу: не кажіть людям неправди про те, що є концепція розвитку національної системи охорони здоров'я. Вам підсунули реформу фінансування закладів охорони здоров'я. Це не є системним підходом до реформування. Ще одна складова – реформування громадського здоров'я. Це такі маленькі кроки.

А для того, щоб вам не підсовували непрофесійні рішення і висновки, будь ласка, внесіть кандидатуру в зал. Я запитую: коли ви внесете в зал кандидатуру для голосування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Подоляк Ірина Ігорівна.

ПОДОЛЯК І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ №116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Семену Семенченку. Дякую.

СЕМЕНЧЕНКО С.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. У мене вопрос к Прем'єр-міністру України, но в его отсутствие прошу ответить Первого вице-премьера.

В начале января в средствах массовой информации были опубликованы материалы расследования Службы безопасности Украины, которые изложены в решении Северодонецкого городского суда. Там четко изложен вывод Службы безопасности, что с денег, полученных от закупок антрацита на оккупированных территориях, которые осуществляет государственная компания «Центрэнерго», около 47 процентов от суммы так называемых налогов идут на финансирование террористов так называемой ЛНР. Сделано вывод, что эти денежные средства в дальнейшем направляются на выплату зарплат членам террористических группировок, закупки амуниции и формы. Это официальные данные. Более 100 тысяч разрешений было выдано Службой безопасности на торговлю с оккупированными территориями.

Какая общая сумма бюджетных средств государства Украина идет на финансирование террористов?

КУБІВ С.І. Я хочу шановному народному депутату на провокаційне запитання відповісти: ні копійки. Забезпечення енергетичної галузі відбувається згідно із законами України, прийнятими ще коли я був у цьому залі як народний депутат. Окремі нормативні документи, пов'язані з процедурою і контролем Служби безпеки України, приймаються відповідно до діяльності Служби безпеки України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мусій Олег Степанович.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Виборчий округ №124, Сокальщина, Червоноград. У мене запитання і прохання до віце-прем'єр-міністра пана Геннадія Зубка в контексті формування госпітальних округів. Безумовно, формування госпітальних округів – украй

необхідна і хороша річ. Це потрібно робити. Звісно ж, усі розуміють, що мета – адміністративно-територіальна реформа і формування повітів.

До мене звернулися щонайменше із п'яти областей, зокрема Львівської, Івано-Франківської, Одеської, Волинської, щодо незрозумілості та непрозорості цього процесу, усунення від участі в ньому органів місцевої влади і мажоритарних народних депутатів.

Ми є парламентсько-президентською республікою. Я прошу вас дати доручення і обов'язково залучити органи місцевого самоврядування та народних депутатів-мажоритарників до роботи в цій групі для прийняття остаточного рішення, щоб це не було виключно адміністративне рішення Адміністрації Президента і уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви завершили? Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Відповім коротко. Нині дуже важлива безпосередня участь народних депутатів, особливо мажоритарників, які працюють в округах, до підготовки рішень щодо реформування місцевого самоврядування. На всіх рівнях залучені депутати обласних рад, які разом з обласною державною адміністрацією працюють над пропозиціями щодо методики формування перспективних планів і згідно з методикою, прийнятою Міністерством охорони здоров'я і поданою уряду, опрацьовують питання щодо формування госпітальних округів.

Ми підготували законопроект про засади адміністративно-територіального устрою. На жаль, новий закон про адміністративно-територіальний устрій зможемо прийняти лише після внесення змін до Конституції. Але сьогодні йдеться про безпосередню участь народних депутатів не лише в підготовці перспективних планів та пропозицій щодо госпітальних округів на регіональному рівні, а й у вирішенні тих питань, що виникають, як казали пан Юрій Соловей, Максим Юрійович Бурбак, Владислав Севрюков, з приводу Чернівецької області чи інші народні депутати щодо Чернігівської області. Вони долучаються до пропозицій як громадяни, які проживають на цій території, розуміють її особливості. Ідеться не лише про гірські райони, а й про всі інші.

Користуючись нагодою, хочу привітати Мустафу Джемілева та Рефата Чубарова з Днем Автономної Республіки Крим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Владислав Бухарєв передає слово Олександрі Кужель. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Степане Івановичу, хочу особисто подякувати вам за принципову позицію щодо збереження космічної галузі. Я розумію, що ви робите багато, але 2017 рік розпочався з того, що на порушення законодавства не поновлено на посаді генерального конструктора пана Дегтярьова, і «Південмаш» та КБ «Південне» не отримали державного військового замовлення. Я дуже прошу уряд прийняти рішення і дати можливість працювати космічній галузі. Це перше.

Друге. Я хочу запитати, чи здійснювалися розрахунки наслідків того, що зроблено з підприємництвом, із малим та середнім бізнесом, очікуваного закриття до 300 тисяч малих підприємств? Як ви збираєтесь створювати робочі місця і поновлювати демократію в Україні через створення малого і середнього бізнесу?

Дякую.

КУБІВ С.І. Шановна Олександро Володимирівно, це два цілком доречних запитання, на які суспільство очікує відповіді. Після консультацій з вами, проведених засідань щодо кадрової політики, даю відповідь: уряд вважає космічну галузь пріоритетною. Галузь повинні очолювати професіонали, обрані на відкритому конкурсі згідно з чинним законодавством. Ви свідок того, що ми виконуємо обіцяне крок за кроком. Бажання пришвидшити закриття питання пов'язано, напевно, зі святковим періодом: кінець грудня – початок січня, коли багато свят. Прем'єр-міністр України поставив переді мною завдання, яке ми повинні до кінця місяця перевести у площину виконання.

Щодо малого і середнього бізнесу. Я хочу передати слово Андрію Реві, який уже давав відповідь на це запитання. Хочу сказати, що ситуація на ринку дає практичну відповідь щодо ефективності діяльності підприємств, які використовують неповністю прозорі схеми функціонування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Андрію.

РЕВА А.О., *міністр соціальної політики України.* Шановна Олександро Володимирівно! Шановні народні депутати! Відповідно до прийнятого закону, справді, ті підприємці, які не ведуть господарської діяльності, з 1 січня зобов'язанні сплачувати єдиний соціальний внесок.

Відповідно люди, які не здійснювали господарської діяльності, не сплачували податки і не мали прибутку, на сьогодні лише числилися як зайняті. Цей процес був подібний до того, як у 90-х роках люди, не працюючи на виробництві, мали трудові книжки і формально числилися працюючими, а насправді не працювали. Якщо в 90-х – на початку 2000-х років ми вирішили це питання шляхом введення персоніфікованого обліку внесків до Пенсійного фонду, і тримати трудову книжку на виробництві стало просто-на-просто не вигідно, тому що це втрачало сенс, то нині, коли підприємцям запропонували сплачувати внески або закритися, ті, що не здійснювали діяльності, закрилися. У нас погіршилася статистика. Побільшало людей, які не лише фактично, а й юридично стали незайнятими. Але з точки зору інтересів країни та їхніх особистих нічого принципово не змінилося.

Щодо робочих місць, їх створює не держава. Держава створює умови для створення робочих місць, а підприємницьку діяльність здійснюють люди. Наше спільне завдання – створити умови, щоб вони могли не на папері, а на ділі здійснювати свою підприємницьку діяльність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Медуниця Олег В'ячеславович. Будь ласка.

МЕДУНИЦЯ О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»).* Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Перш ніж поставити запитання уряду, я хочу, щоб ми згадали, що сьогодні надзвичайно трагічний день. Сьогодні виповнилося два роки з моменту підриву нового терміналу Донецького аеропорту, коли фактично закінчилася його героїчна

242-денна оборона. Хочу, щоб ми встали і хвилиною мовчання вшанували всіх хлопців, які героїчно захищали аеропорт і загинули.

(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть мікрофон Медуниці для запитання.

МЕДУНИЦЯ О.В. Степане Івановичу, кажучи з трибуни про зростання, яке, справді, відбулося минулого року, ви згадали про зростання у машинобудівному секторі. На жаль, не на всіх підприємствах відбувається таке зростання. Зокрема, на Сумському машинобудівному науково-виробничому об'єднанні, яке виграло тендер на реконструкцію вітчизняної газотранспортної системи. Тендер було скасовано, без роботи залишилися 8 тисяч працівників. Я наполегливо прошу вас, щоб уряд найближчим часом зібрав представників провідних машинобудівних підприємств України і тих, хто потребує такої продукції, зокрема «Енергоатому», ГТС, української оборонки, і зробив усе для того, щоб українські машинобудівні підприємства були завантажені вітчизняним замовленням, не лише оборонним. Саме цього чекають українці – щоб уряд нарешті почав розробку і реалізацію програми імпортозаміщення. Посадіть усіх за один стіл: тих, хто споживає машинобудівну продукцію, і тих, хто її виробляє, і дайте людям роботу – ті замовлення, які, на жаль, дуже часто йдуть за кордон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І. Це дуже хороше запитання. У своїй доповіді я чітко сказав, що розвиток вітчизняної промисловості є пріоритетом. Я наголосив на принципах, керуючись якою аналітикою і фактами було прийнято відповідне рішення.

Перше. Прем'єр-міністр України кілька днів тому провів робочу нараду з віце-прем'єрами і міністрами, які мають відношення до промисловості, машинобудування, щодо пріоритетів на 2017 рік.

Друге. Мені особисто як Першому віце-прем'єр-міністру – міністру економічного розвитку і торгівлі дано чітке доручення розробити відповідну програму.

Третє. Планується провести засідання Національного комітету промислового розвитку, на якому буде чітко визначено оперативну програму дій промисловості на 2017 рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Кремень передає слово Олегу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. У мене запитання до представників уряду. Чи знаєте ви, що люди отримують космічні, абсолютно непідйомні платіжки за опалення? Ви гарантували, що кожна українська сім'я платитиме не більше 15 відсотків від сукупного доходу за комуналку. Я запитую вас: чи бачили ви ці платіжки? Чи знаєте, що плата за опалення становить 4 або 5, або 7 тисяч гривень? Не кажучи вже про те, що сім'ю якось треба годувати і дітей утримувати.

У зв'язку з цим я вимагаю від уряду підтримати наші ініціативи: повернути соціальну норму споживання газу – 1200 кубів на опалювальний сезон, переглянути тарифи на комуналку і ціну на газ в частині їх зниження, тому що люди не мають можливості їх сплачувати. Ми вимагаємо від уряду переглянути штучно прийняті нормативи, внаслідок чого щонайменше 2 мільйони українців позбавлені можливості отримувати субсидії (*Оплески*).

РЕВА А.О. Шановний Олегу Валерійовичу! На сьогодні 7 мільйонів 100 тисяч із 15 мільйонів домогосподарств отримують субсидії на житлово-комунальні послуги. Ми бачимо ті платіжки, які отримують люди. Жодне із 7 мільйонів 100 тисяч домогосподарств, які мають субсидії, подібних «космічних» платіжок не отримують. Тобто всі, хто користується програмою житлових субсидій, таких вражаючих рахунків не отримують. Це перше.

Друге. Стосовно тих, хто отримує вражаючі рахунки. Ми проаналізували ситуацію. Більша частина з них – мешканці Києва. Якщо в середньому по Україні близько 50 відсотків домогосподарств отримують субсидії, то в Києві через об'єктивні причини (вищий

рівень доходів) субсидією користується лише 20 відсотків домогосподарств.

До речі, вчора в засобах масової інформації йшлося про такі вражаючі ситуації з платіжками по 7 тисяч гривень і більше. Якщо ви пам'ятаєте, виявилось, що це будинок, у якому розташована приватна фірма. Представники «Київенерго» не мають доступу до лічильника, щоб подивитися, чому такі високі показники. Складається враження, що громадяни оплачують фактично не лише опалення власних помешкань, а й комерційної фірми. Такі випадки, на жаль, не поодинокі. Щодо кожного з них розбираються урядовці, представники Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Київської міської державної адміністрації, «Київенерго», інших зацікавлених структур. Кожен випадок є предметом ретельного розгляду. Ми будемо завжди гостро реагувати на такі факти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гринів Ігор Олексійович.

ГРИНІВ І.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).
Прошу передати слово Голубу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Голуба, будь ласка.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, Андрію Володимировичу. Шановний Степане Івановичу, я вже вкотре звертаюся до вас з приводу ситуації, що склалася на державних підприємствах, зокрема «Укрхімтрансміак». Попри доручення Прем'єр-міністра України про відсторонення від виконання обов'язків і звільнення колишнього директора підприємства пана Полозова – громадянина країни-агресора Російської Федерації, він продовжує обіймати посаду заступника директора із загальних питань і на догоду своїм

господарям у Кремлі доводить до банкрутства підприємство, яке з 23 грудня вже не працює.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі на цю ситуацію дивиться із широко заплющеними очима. Було проведено конкурс на заміщення посади директора, але жодних кроків із призначення директора та наведення ладу на підприємстві не робиться.

Скажіть, будь ласка, що ще має статися, окрім того, що Російська Федерація виставила пеню на суму майже 12 мільйонів доларів, для того, щоб уряд і Міністерство економічного розвитку і торгівлі зайняли жорстку проукраїнську позицію щодо цього підприємства? Можливо, ми як народні депутати можемо вам чимось допомогти для наведення ладу на підприємстві? Ми готові на будь-які кроки, щоб уряд зайняв проукраїнську позицію.

Дякую.

КУБІВ С.І. Шановний народний депутате пане Голуб! Шановний колего! Я все життя займав українську позицію і займатиму, і в найгірші часи визначення людської позиції. Це перше.

Друге. Стосовно ситуації, що пов'язана з Тольятті, раджу вам не підмінювати поняття особистого і загальнодержавного.

Щодо конкурсу. Постановою Кабінету Міністрів України №777 від 3 вересня 2008 року було затверджено порядок проведення конкурсного відбору і 5 вересня 2016 року оголошено конкурс на заміщення посади керівника «Укрхімтрансміаку», у якому взяло участь 32 осіб, яких треба було вислухати і вибрати найсильнішого. На це потрібен був час.

Хочу зазначити, що переможця конкурсу визначали вісім міжнародних експертів і вісім представників уряду. Відповідно Павел Шебеста обраний на посаду керівника «Укрхімтрансміаку». Міністерство економічного розвитку і торгівлі звернулося з проханням пришвидшити процедуру обрання, беручи до уваги, що ця людина не працювала в Україні. Згідно з положенням Кабінету Міністрів дана кандидатура внесена на розгляд Секретаріату Кабінету Міністрів. Затвердження відбудеться на найближчому засіданні Кабінету Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гальченко Андрій Володимирович передає слово Долженкову.
Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дуже дякую. Шановні громадяни, тут представники уряду казали про якесь зростання реального ВВП. Але по факту мушу, на жаль, констатувати, що український ВВП станом на 2017 рік не досяг навіть рівня 2013 року. Відбулося падіння експорту із 70 до 50 мільярдів, падіння обсягів переробної промисловості – із 20 до 12 відсотків питомої ваги.

А тепер запитання. Уряд постійно живе політикою: взяти новий кредит, щоб дотягти до чергового траншу МВФ. У 2017 році згідно з Додатком 2 до Державного бюджету, а саме його дефіциту, ви берете 190 мільярдів – повертаєте 129 мільярдів, тобто живете в борг. Ви щорічно погашаєте державні зовнішні запозичення на суму 120 мільярдів.

Реструктуризація, проведена у 2015 році, спрямована на виплату за державними деривативами. Саме це частка валового внутрішнього продукту, що планується до зростання. Яким чином забезпечується зростання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні народні депутати! Факти і цифри, наведені сьогодні на засіданні, об'єктивні. Це результат співпраці уряду, парламенту і Президента. Ситуація до 2013 року, про яку ви кажете, коштувала для держави і громадян 25 мільярдів втрачених золотовалютних запасів. Нині ситуація стабілізувалася. Є всі підстави разом розробити і запровадити зміни, які сприятимуть підйому економіки і найголовніше – підвищенню рівня життя людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, останнє запитання. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Севрюкова Владислава Володимировича.

СЕВРЮКОВ В.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Олегу Барні.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Христос хрещється! Подвиг захисників Донецького і Луганського аеропортів став взірцем військової доблесті і має бути прикладом для всіх.

Звертаюся до міністра енергетики та вугільної промисловості пана Ігоря Насалика. Керівництво «Укргідроенерго» 8 грудня оголосило тендер на підготовку техніко-технологічного обґрунтування будівництва каскаду ГЕС на Дністрі на суму 155 мільйонів гривень за кошти міжнародних інвесторів. Водночас за відсутності відповідних висновків природоохоронних органів, як державних, комунальних, так і громадських, проведення тендеру є викиданням на вітер 155 мільйонів гривень. Якщо не буде такого погодження, ніхто не допустить будівництва каскаду ГЕС.

Просимо направити ці кошти на відновлення роботи і відбудову малих ГЕС на річках Дністровського басейну.

НАСАЛИК І.С., міністр енергетики та вугільної промисловості України. У річці Йордані! Дякую, пане Сергію. Маю сказати, що «Укргідроенерго» фінансується виключно за кошти Європейського банку реконструкції та розвитку і Світового банку. Доводжу до вашого відома і всіх народних депутатів: жодні проекти щодо «Укргідроенерго» не будуть реалізовані, доки не буде проведено повної екологічної перевірки цими банками. Лише після цих перевірок європейськими структурами можуть бути виділені кошти для будівництва. Інших варіантів немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки був короткий виступ, ще встигне виступити Жолобецький. Потім 1 хвилина – представнику кримських татар Чубарову, сьогодні їхній день. На цьому завершимо «годину запитань до Уряду». Після чого буде закриття сесії.

Прошу колег зайти до залу із кулуарів. Запросіть народних депутатів до залу, за 5 хвилин буде закриття сесії.

Увімкніть мікрофон Розенבלата. Будь ласка, 1 хвилина.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Доброго дня, шановні колеги. Перш за все хочу висловити подяку Степану Івановичу Кубіву за те, що вчора 1740 підприємств агрокомплексу отримали дотації за грудень. Це питання було заблоковано, тому щира подяка вам, Степану Івановичу.

Моє запитання стосується жахливих подій на Поліссі, де здійснюється видобуток бурштину. Ви знаєте про події у Старому Селі Рокитнівського району. У неділю в Олеську була автоматична зброя і гранати. На сьогодні це питання політичної волі.

Звертаюся до керівників фракцій, до вас, Андрію Володимировичу, і до уряду. Невже ми не здатні проявити політичну волю і вирішити це питання раз і назавжди. Скільки ще треба втратити людських життів, лісового фонду і бюджетних коштів, щоб ми, нарешті, зрозуміли, що бурштин належить народу України, а не кримінальним структурам, які грабують нашу країну?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова Чубарова, 1 хвилина. Краще з трибуни. Сьогодні День Автономної Республіки Крим.

ЧУБАРОВ Р.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний Голово! Шановні колеги, члени уряду! Дякую за те, що згадали про День Автономної Республіки Крим. Саме цього дня, 20 січня, 26 років тому відбувся загальнокримський референдум щодо відновлення автономії Криму, яка була

ліквідована у 1945 році у зв'язку з депортацією кримськотатарського народу.

Хочу нагадати і про те, що згаданий референдум було проведено на початку масового повернення кримських татар на свою батьківщину. Ще був СРСР і комуністичний режим. Москва була дуже занепокоєна тим, що доведеться відновлювати кримськотатарську автономію у зв'язку з поверненням депортованого кримськотатарського народу на свою землю. Окрім того, Москва, намагаючись зупинити боротьбу українців за відновлення незалежної держави, хотіла мати потужний важіль, щоб утримувати Україну.

Кримські татари тоді вимагали, щоб референдум відбувся після повернення з вигнання всього народу, але Москва дуже поспішала, їй потрібен був такий інструмент тиску на Україну, щоб Україна не стала незалежною.

З нагоди Дня Автономної Республіки Крим маємо зробити відповідні висновки з минулого. Тому я знову закликаю Президента України і уряд якнайшвидше скликати конституційну комісію, щоб розпочати роботу із внесення змін до розділу X Конституції України «Автономна Республіка Крим». Маємо перетворити Автономну Республіку Крим у Кримськотатарську Автономну Республіку як невід'ємну складову частину України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «годину запитань до Уряду» завершено. Але я прошу уряд залишитися на закриття сесії.

Я прошу всіх народних депутатів зайти до залу, зайняти робочі місця. Прошу секретаріат Верховної Ради України запросити всіх до залу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, до слова запрошується Голова Верховної Ради України Андрій Парубій.

Андрію Володимировичу, просимо вас до слова.

ПАРУБІЙ А.В. Шановні колеги! Апарат Верховної Ради підготував детальний звіт про сесію, у якому вся статистика про кількість прийнятих законів. Не буду повторювати, кожен має вільний доступ до цієї інформації.

Підсумовуючи, скажу кілька слів на завершення, адже сьогодні завершується п'ята сесія Верховної Ради України восьмого скликання.

Перш за все, хочу подякувати всім народним депутатам за роботу. Це був дуже важкий і водночас дуже відповідальний для України період. Дякую представникам уряду, присутнім сьогодні, за співпрацю і злагоджену роботу парламенту й уряду.

Під час сесії протягом п'яти місяців роботи ми прийняли 106 законів, 16 із яких – про ратифікації. У першому читанні прийнято 60 законопроектів. Але це лише статистика. Ми змогли пройти шляхом реформ у багатьох сферах: прийняли надзвичайно важливі закони щодо реформування сфери енергетики та комунальних послуг, продовжили судову реформу. Закон «Про Вищу раду правосуддя» став символом реформування судової системи.

Ми прийняли Державний бюджет, вчасно внесли його проект в парламент, розглянули за повною процедурою. Ми змогли спільно прийняти бюджет воюючої країни. Дуже важливо, колеги, пам'ятати те, про що я сказав у своєму вступному слові. Ми – парламент воюючої країни. Про це треба пам'ятати під час кожного обговорення і прийняття рішення. Ми маємо величезну відповідальність перед хлопцями на передовій, які щодня і щоночі захищають мир і спокій нашої країни.

Ми змогли на цій сесії захистити українську мову квотами для українських пісень на радіо. Ми змогли захистити українську книжку. Але я вважаю, що найголовніше – ми не дозволили дестабілізувати український парламент і українську державу. Переконали, що в цій війні, яку веде проти нас Путін, на дестабілізацію ситуації зсередини витрачаються не менші кошти, ніж на фронт.

Цього року згадаємо історію столітньої давнини, 22 січня будемо говорити про 1917-1918 роки, коли було втрачено державність не через мілітарно потужнішого ворога, економічну ситуацію, а лише через те, що, на жаль, тодішні керівники держави, ці визначні люди з великої літери – Винниченко, Грушевський, Петлюра, Скоропадський, Болбочан – не порозумілися між собою. Тому було втрачено державу.

Це не просто символізм і не просто формальність. Втрата держави призвела до Голодомору, коли мільйони українців гинули і не було кому їх захистити.

Тому слово «відповідальність» є ключовим для нашого парламенту, уряду і народних депутатів. Колеги, те, що ми не дозволили спровокувати протистояння і дестабілізацію – спільна заслуга кожного, хто насамперед державник, а вже потім – член тієї чи іншої політичної партії.

Ми зробили багато, але перед нами стоять ще дуже важливі й великі завдання, які мають привести до перемоги, до звільнення українських земель від російського окупанта. Працюємо! Переможемо!

Слава Україні! (*Оплески*)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Відповідно до статті 83 Конституції України чергова шоста сесія Верховної Ради України восьмого скликання розпочне свою роботу у вівторок, 7 лютого 2017 року. Дякую всім за плідну роботу.

П'ята сесія Верховної Ради України восьмого скликання оголошується закритою.

(*Лунає Державний Гімн України*)
Слава Україні!